

Протокол

засідання круглого столу з обговорення проекту регуляторного акту – рішення Білоцерківської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква»

Дата проведення :
2019-02-22

Місце проведення: великий зал Білоцерківської міської ради - початок о 10.00 год.

Присутні:

Кравець А.В. - заступник Білоцерківського міського голови
Балас Ю.М. – депутат Білоцерківської міської ради
Шаповал О.М. - управління економіки Білоцерківська міська рада
Петровська М.В. - головний спеціаліст юридичного управління Білоцерківська міська рада
Савченко О.І. - директор департаменту ЖКГ
Такуєв О.В. - головний спеціаліст організаційного відділу Департаменту ЖКГ
Горобченко В.В. - начальник відділу розвитку ОСББ Департаменту ЖКГ
Мельник Л.В. - начальник ПЕВ Департаменту ЖКГ
Кропівинська В.Ф. - заступник директора по виробництву та якості ТОВ "БІЛОЦЕРКІВХЛІБОПРОДУКТ"
Костина М.П. - головний енергетик ПрАТ "РОСАВА"
Костюченко Д.В. - інженер з охорони навколишнього середовища ПрАТ "Білоцерківська теплоелектроцентрально"
Гринаденко П.В. - майстер інженерних мереж ТОВ "МаревенФуд Україна"
Кропивницька І.В. - інженер еколог ТОВ "МаревенФуд Україна"
Русін Р.П. - директор ТОВ "Молочна компанія "МілкЛайн"
Остренок О.М. - головний енергетик ТОВ "Молочна компанія "МілкЛайн"
Прокопчук В.В. - головний інженер ТОВ "ЛВК – МІЛК"
Пахольчук О.І. - в.о. генерального директора ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Антонова Г.В. - директор комерційний ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Шимановський О.А. – заступник директора комерційного ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Декало Л.І. - директор з правових питань ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Назаренко Л.В. - заст. директора виконавчого з інформаційної політики ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Конохова Г.Н. - начальник ВХТЛ ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Низенко Н.Д. - в.о. начальника інспекції з контролю за скидом стічних вод підприємствами ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"
Баранівська В.В. - начальник юридичного відділу ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"

Головуючий на засіданні "Круглого столу" – Кравець А.В.
Секретар: Баранівська В.В.

Порядок денний:

Обговорення проекту регуляторного акту - рішення Білоцерківської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква»

Слухали :

Кравець А.В. - заступника міського голови, який розпочав засідання круглого столу та повідомив присутніх про те, що проект рішення Білоцерківської міської ради «Про

затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква» є проектом регуляторного акту, а відповідно його прийняття передбачає проведення та дотримання процедури передбаченої законодавством для прийняття регуляторних актів. Перш за все, проект Правил було розроблено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» з врахуванням положень Водного Кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», Постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року № 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за № 936/15627, Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 05.07.1995 №30, і зареєстрованих Мінюстом України 21.07.1995 №231/767, Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 за № 56/31508.

2 лютого 2019 року проект даного регуляторного акту було оприлюднено на сайті Білоцерківської міської ради з метою отримання зауважень та пропозицій, тому запропоновано розпочати обговорення даного проекту та надано слово розробнику даного проекту регуляторного акту.

Виступив Шимановський О.А. - заступник комерційного директора ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА».

Шимановський О.А. доповів, що місцеві правила приймання згідно вимог законодавства України затверджуються органами місцевого самоврядування та є обов'язковими для виробників та споживачів.

З метою підвищення ефективності та надійності функціонування системи водовідведення міста Біла Церква, відповідно до вимог Законів України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про благоустрій населених пунктів», Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316 виникла необхідність у затвердженні Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква.

Основними цілями прийняття регуляторного акта є:

- безаварійна робота, безпечна експлуатація і довговічність мереж системи централізованого водовідведення (запобігання замулювання, зажирювання, закупорки і загазованості трубопроводів, а також агресивного впливу на матеріал труб, колодязів, устаткування й здоров'я обслуговуючого персоналу);

- якісна робота очисних споруд виробника послуг з централізованого водовідведення, поліпшення очистки стічних вод (запобігання порушення технологічного режиму очищення стічних вод внаслідок наднормативного (токсичного) надходження забруднюючих речовин),

- встановлення допустимої концентрації для кожної забруднюючої речовини, що може скидатися споживачами в систему централізованого водовідведення, відповідальність та міри впливу за їх порушення, а також відображення місцевих особливостей приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення;

-мотивування підприємств, організацій, установ та фізичних осіб-підприємців дотримання встановлених норм ДК забруднюючих речовин стічних вод при скиді до системи централізованого водовідведення;

- екологічна безпека навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод.

Екологічні питання, зокрема і очистка стоків, стали актуальними на сьогодні як для окремого міста, так і для всього міжнародного співтовариства. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є прийняття Правил приймання, що дозволяє ввести стосунки в цій сфері в правове русло, стабілізувати ситуацію зі скидами промислових стічних вод до систем централізованого водовідведення та примусити підприємства хоч трохи звернути увагу на необхідність витрат на охорону довкілля.

Міські стічні води – це суміш господарсько-побутових та промислових стічних вод, які в багатьох випадках є вкрай шкідливими як для систем водовідведення, так і для споруд біологічного очищення, очевидним є необхідність встановлення допустимих концентрацій забруднень в промислових стічних водах, що скидаються до систем централізованого водовідведення.

Склад стічних вод характеризується **за фізичним станом:**

нерозчинні домішки, суспензії, емульсії, піни

розчинні речовини

за хімічним станом:

- мінеральні: розчини мінеральних солей, нафтопродукти, кислоти, миючі засоби, інші неорганічні речовини, важкі метали
- органічні, в тому числі жири рослинного та тваринного походження

Загалом чи не найбільшими забрудниками у складі стічних вод є **синтетичні миючі засоби** (це складні, багатокомпонентні суміші, в якості основного компонента яких використовують поверхнево-активні речовини, фосфати, хлорвмісні сполуки, які негативно впливають на систему біологічної очистки стічних вод) та **фосфати** швидко знижують чисельність популяції мікроорганізмів, що складають біоценоз активного мулу, що, в свою чергу, знижує ефективність системи біологічної очистки стічних вод.

При визначенні впливу шкідливих речовин на людину, рослинні і тваринні організми, ступеня забрудненості довкілля, а також для проведення екологічних експертиз стану навколишнього середовища або окремих об'єктів чи районів у світі користуються оняттям "якість природного середовища". Нормативи якості виражаються у гранично допустимих концентраціях (ГДК) шкідливих речовин.

Гранично допустима концентрація (ГДК) – мінімальні величини концентрацій шкідливих речовин у воді або в повітрі, які при щоденному впливі на організм протягом необмежено тривалого часу не викликає будь-яких патологічних змін або захворювань, що виявляються сучасними засобами досліджень.

Визначення допустимих концентрацій забруднень в стічних водах, які надходять від споживачів (крім населення) до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква виконуються Державним підприємством "Науково-дослідний та конструкторський інститут міського господарства» на підставі наступних **первинних документів:**

- ✓ Технологічного регламенту роботи КОС (введений в дію з березня 2015 р.).

- ✓ Дозволу на спеціальне водокористування.
- ✓ Результатів моніторингу забруднень в господарсько-побутових водах, що надходили до системи централізованого водовідведення в 2017 році.
- ✓ Фактичних даних надходження стічних вод на КОС ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" в 2017 році.
- ✓ Фактичних даних вмісту забруднень у вихідних та очищених стічних водах КОС ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" в 2017 році.
- ✓ Фактичних даних якості питної води, що подавалася в м. Біла Церква в 2017 році.

Розроблені та визначені у проекті Правил ГДК шкідливих речовин у стічних водах у порівнянні із попередніми Правилами приймання стали більш лояльнішими для споживачів, що зумовлено покращенням стану очисних споруд виробника. Прийняття запропонованого регулювання призведе до запобігання порушень у роботі систем централізованого водовідведення, підвищення ефективності роботи системи і безпеки її експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднень скидами стічних вод споживачів.

Виступила Кропивницька І.В., яка доповіла, що виникають ситуації, коли у річковій воді за результатами проведених аналізів виявляється порушення співвідношення ХСК до БСК. Такі порушення у відібраних стічних водах споживача являються порушеннями, які підпадають під відповідальність.

Поставила наступне запитання:

Чи є такі співвідношення за проектом Правил порушенням, чим це регламентовано?

Відповідь на дане запитання надала представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Конохова А.С., яка доповіла наступне:

Дане співвідношення є важливим показником, яке характеризує кількість органіки до неорганіки у стічних водах, визначення якого передбачено законодавством, ДБН тощо. Так величина ХСК відповідає за активність всіх хімічних речовин і завжди буде більшою за БСК, значення якого опирається тільки на кількість органіки, що піддається біохімічному розкладу. Тому співвідношення ХСК та БСК відображає на скільки повно проходить біохімічне окислення речовин, які містяться в стічній воді, тобто чим більша різниця між ними (більше ніж 2,5) тим більшим буде приріст біологічної активної маси. По цьому співвідношенню можна оцінити на скільки стічні води придатні для очистки на біологічних спорудах. Тому, визначення даного співвідношення врегульовано законодавством, передбачено у проекті Правил, однак воно стосується саме стічних вод, що відводяться до міської каналізаційної мережі і не може прирівнюватись до критеріїв якості питної води чи річкової води, оскільки є поняттями не тотожними.

Виступив Русін Р.П., який доповів наступне:

Ознайомившись із проектом Правил, виникло питання організаційного більш характеру чому не враховано у проекті пункт 5 Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316, а саме: *«виробники встановлюють кожному конкретному споживачу вимоги до скиду*

стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог цих правил, а також вимог місцевих правил приймання»

Надав пропозицію внести положення даного пункту до проекту та встановлювати ГДК для споживачів окремих галузей.

Відповідь на дане запитання надала представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Декало Л.І., яка доповіла наступне:

Перш за все слід звернути вашу увагу на те що, у пункті 5 Правил 316 мова йде про вимоги до скиду стічних вод, тобто вимоги до умов їх скиду, що за своєю природою є поняттям відмінним від встановлення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів, які розробляються науковим інститутом із врахуванням багатьох факторів (в тому числі технічної можливості КОС, технічного стану каналізаційних мереж і т.д.).

Але також необхідно звернути увагу, що п. 5 Правил 316 перекликається із п.1.9. проекту Правил, де говориться, що *виробник встановлює споживачам вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква на підставі цих правил, загальнодержавних правил та укладеного договору.* Тобто, виробник при укладенні договору з кожним споживачем вирішує питання щодо умов скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення і між сторонами в разі необхідності обговорюються виниклі питання, які пов'язуються зі скидом стічних вод.

Також слід врахувати те, що коли дійсно виникає форс-мажорна ситуація у споживача і він не може забезпечити дотримання ГДК у стічних водах визначених місцевими Правилами, то між водоканалом та споживачем може укладатися тимчасовий договір про приймання стічних вод з перевищеними нормами ГДК, для надання таким чином споживачу вирішити свою господарську проблему, яка призводить до створення не якісних стічних вод.

Тобто, виробник завжди йде на зустріч своєму споживачу та готовий знайти вирішення проблемних питань у будь якій ситуації. Пункт 5 Правил 316 викладений у п.1.9 проекту Правил, тому вносити якісь зміни не має підстав.

Запитання від Балас Ю.М.:

Поясніть, будь ласка, яким чином були отримані розрахунки ГДК?

Відповідь надала представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Конохова А.С., яка доповіла наступне:

Визначення допустимих концентрацій забруднень в стічних водах, які надходять від споживачів (крім населення) до системи централізованого водовідведення м. Біла Церква виконуються Державним підприємством "Науково-дослідний та конструкторський інститут міського господарства» на підставі наступних **первинних документів:**

- ✓ Технологічного регламенту роботи КОС (*введений в дію з березня 2015 р.*).
- ✓ Дозволу на спеціальне водокористування.
- ✓ Результатів моніторингу забруднень в господарсько-побутових водах, що надходили до системи централізованого водовідведення в 2017 році.
- ✓ Фактичних даних надходження стічних вод на КОС ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" в 2017 році.

- ✓ Фактичних даних вмісту забруднень у вихідних та очищених стічних водах КОС ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" в 2017 році.
- ✓ Фактичних даних якості питної води, що подавалася в м. Біла Церква в 2017 році.

Якщо порівнювати показники ГДК у проекті Правил та показники, що були у попередніх правилах то запроектовані стали більш лояльними для споживачів, проте залишивши ГДК із загальнодержавних Правил існує загроза екологічній катастрофі, тому що із їх можливим вмістом забруднюючих речовин не справляться існуючі очисні споруди та каналізаційні мережі міста, а також загальнодержавними Правилами взагалі не визначено ГДК для найважливіших показників стічних вод, таких як нітрити, нітрати, азот амонійний, фосфати, важкі метали.

Запитання від Балас Ю.М.

Тобто очисні споруди стали краще працювати?

Відповідь надав представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Пахольчук О.І., який доповів наступне:

Виробником здійснено ряд заходів для покращення якості очистки, за останні 3 роки змінено ірреаційну систему, здійснено реконструкцію решіток тощо і звичайно це впливає на якість очистки. Підтвердженням чого є відсутність випадків скиду очищених стічних вод у річку з перевищеннями ДК забруднюючих речовин. Наразі заплановано та розробляється проект масштабної реконструкції КОС, за яким буде здійснюватись високоякісна і біологічна і хімічна очистка стоків.

Кравець А.В. поставив запитання:

Чи є можливість у підприємців міста будувати локальні очисні споруди?

Відповідь надав представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Пахольчук О.І., який зазначив, що на території міста лише 1 підприємство має локальні очисні споруди, хоч це й реально. Однак, важливішим фактором все ж є бажання споживачів нормально працювати із найменш негативним впливом для навколишнього середовища. А для цього необхідний стимул і встановлена відповідальність.

Виступила Кропівинська В.Ф., яка доповіла наступне:

Свого часу для нашого підприємства теж виникла необхідність у будівництві локальних очисних споруд, однак ми пішли іншим шляхом, а саме змінилась технологія очистки пшениці, було запроваджено суху очистку із мінімальним використанням води плюс без фосфатне виробництво, і завдяки цьому вдалось зменшити негативні показники ДК забруднюючих речовин. Тому, справді важливим є наявність бажання знайти вихід із ситуації, щоб не шкодити навколишньому природньому середовищу.

Виступив Костина М.П., який зазначив, що згідно пункту 5.7. проекту Правил стічні води субспоживача є складовою частиною стічних вод споживача, але бажано щоб субспоживач самостійно відповідав за якість стічних вод, які утворюються у його господарській діяльності.

Надав пропозицію: врахувати у проекті Правил та доповнити, його таким чином, щоб субспоживач відповідав самостійно перед виробником за якість своїх стічних вод.

Відповідь надала представник ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» Декало Л.І., яка доповіла, що дана норма імперативно встановлена у Правилах 316, але враховуючи пропозицію даного споживача та беручи до уваги технічні можливості такої реалізації було вирішено викласти даний пункт правил у новій редакції, а саме:

- Стічні води субспоживача є складовою частиною стічних вод споживача, якщо на мережах субспоживача відсутній контрольний колодезь для відбору проб стічних вод і договір про надання послуг з виробником.

Виступив Кравець А.В., який доповів, що за результатами обговорення проекту даного регуляторного акту розгляду представниками ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА» було надано пояснення на запитання, а також було надано 2 (дві) пропозиції на розгляд:

1. Викласти в іншій редакції пункт проекту Правил, а саме: *Виробники встановлюють кожному конкретному споживачу вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог цих правил, а також вимог місцевих правил приймання.*
2. Доповнити пункт 5.7. проекту Правил: *субспоживач відповідає перед виробником за якість стічних вод, умовами при яких субспоживач самостійно відповідав за якість стічних вод, що утворюються в його господарській діяльності.*

Дані зауваження були розглянуті розробниками проекту Правил з метою визначення можливості та правомірності їх врахування та прийняті рішення по них, про що зазначено вище у даному Протоколі. Наразі Кравець А.В. запропонував рекомендувати даний проект регуляторного акту винести на розгляд Білоцерківської міської ради.

Головуючий

А.В. Кравець

Секретар

В.В. Баранівська